

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 374/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť R. Š, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody L., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Ndt 20/2009 z 27. októbra 2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Toš 10/2007 z 27. októbra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. Š. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. novembra 2009 doručená sťažnosť R. Š, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Ndt 20/2009 z 27. októbra 2009 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 10/2007 z 27. októbra 2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v konaní vedenom pod sp. zn. PK 2 Tš 17/2005 podal odvolanie proti rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku (ďalej len „špeciálny súd“) zo 17. septembra 2007. Konanie o jeho odvolaní je najvyšším súdom vedené pod sp. zn. 3 Toš 10/2007. Verejné zasadnutie v predmetnej veci bolo najvyšším súdom nariadené na 26. až 28. október 2009. Na začiatku uvedeného verejného zasadnutia v tejto veci vzniesol sťažovateľ námietku zaujatosti, pretože pred jeho konaním v rozhlasovej relácii odzneli informácie, že 105 sudcov Slovenska, medzi ktorými boli i viacerí sudcovia najvyššieho súdu, podpísalo petíciu, v ktorej uviedli, že sa *„necítia byť nezávislí, tak aby mohli nezávisle rozhodovať v pridelených veciach a pociťujú pri tom strach a obavy“*. Najvyšší súd napriek vznesenej námietke zaujatosti v konaní verejného zasadnutia v predmetnej veci ďalej pokračoval. O námietke zaujatosti sťažovateľa rozhodol iný senát najvyššieho súdu uznesením sp. zn. 3 Ndt 20/2009 z 27. októbra 2009 tak, že ju zamietol.

Podľa sťažovateľa zmienenú petíciu mal podpísať aj sudca JUDr. J. K., ktorý rozhodoval o jeho námietke zaujatosti. Z toho vyplýva, že o jeho námietke zaujatosti rozhodoval aj sudca, proti ktorému táto námietka smerovala.

Vo vzťahu k rozhodnutiu o vznesenej námietke sťažovateľ uviedol: *„O objektívnej podstate mojej námietky tento senát ani nerozhodoval, dokonca ju označil za ako právne irelevantnú, ktorá ešte je aj nad rámec prieskumnej povinnosti senátu...“*

Mojou námietkou som zásadne spochybnil nezávislosť a nestrannosť sudcov, ktorí rozhodovali o mojom odvolaní a podanej námietke, a preto je veľmi sporné, či sudcovia, ktorí konali a rozhodovali v mojej Tr. veci, sú sudcami zákonnými (čl. 48 ods. 1, Ústavy SR) v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.“

V rámci ďalšej argumentácie sťažovateľ uviedol: „Ak sudca verejne prehlási, že sa necíti byť nezávislý a pociťuje strach a obavy pri svojom rozhodovaní v pridelených veciach, tak aký pocit mám mať ako obžalovaný z takéhoto vyhlásenia sudcu, ktorý má rozhodovať o mojom živote v mojej tr. veci?

Úplne logicky mám strach a obavy ja z takého sudcu, navyiac to pociťujem ako bezprostrednú hrozbu. Ak takýto sudca sám spochybní svoju nezávislosť pre mňa v tak dôležitej veci, zvlášť ak od samého začiatku Tr. stíhania tvrdím, že som predmetné Tr. činy určite nespáchal a som nevinný...

Podľa môjho názoru takýto sudcovia deformujú súdnictvo SR, teda súdnu moc v zmysle čl. 141 ods. 1 Ústavy SR.“

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti taktiež poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a s ňou súvisiacu teóriu vzťahujúcu sa na subjektívny a objektívny prístup pri posudzovaní neustrannosti sudcu a následne uviedol: „Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že moja vznesená námietka na sudcov, a dovoľím si pofrázovať, ktorí majú problém s vlastným pocitom nezávislosti bola celkom oprávnená.

Ich pocit strachu a obavy pri ktorých nemajú pocit nezávislosti a neustrannosti deformujú, ale aj deprimujú súdnictvo SR a pri tom sú si plne vedomí, že sú to najpodstatnejšie atribúty spravodlivého súdneho konania v zmysle Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Preto si tiež myslím, že by bolo úplne na mieste, aby Ústavný súd SR zrušil rozhodnutie NS SR zo dňa 27. 10. 2009, č. k.: 3 Toš 10/2007.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol ústavnému súdu, aby „zrušil rozhodnutie verejného zasadnutia NS SR zo dňa 27. 10. 2009 č. k.: 3 Toš 10/2007 v ktorom mi zamietol odvolanie voči rozsudku Špec. súdu v PK zo dňa 17. 9. 2007 č. k.: PK 2 Tš 17/2005 lebo bol porušený čl. 6 ods. 1, Dohovoru

Analogicky – čl. 1 ods. 1 samostatne ako aj v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy SR s poukazom na čl. 7 ods. 2, ods. 5 v spojení s čl. 46 ods. 1 a s čl. 48 ods. 1, a s čl. 144 ods. 1 Ústavy SR

Zároveň sa domáham nie len deklarovania porušenia mojich základných práv a slobôd, ale aj zrušenia rozhodnutia NS SR zo dňa 27. 10. 2009, č. k.: 3 Toš 10/2007 pre porušenie mojich základných práv a slobôd, ale aj vrátenie veci na nové konanie o odvolaní voči rozsudku Špec. súdu v PK zo dňa 17. 9. 2007, č. k.: PK 2 Tš 17/2007.

Tiež sa domáham nie len deklarovania porušenia mojich základných práv a slobôd, ale aj zrušenia rozhodnutia NS SR zo dňa 27. 10. 2009, č. k.: 3 Ndt 20/2009 v ktorom mi NS SR zamietol moju námietku pre porušenie mojich základných práv a slobôd v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Analogicky – čl. 141 ods. v spojení s čl. 144 ods. 1 Ústavy SR, s poukazom na čl. 7 ods. 2, a ods. 5 Ústavy SR tiež s čl. 46 ods. spoločne s čl. 48 ods. 1 Ústavy SR.

Zároveň sa tiež domáham, aby sudcovia, ktorí sa podpísali pod petíciu 105-tich sudcov Slovenska, aby boli z konania o mojom odvolaní vylúčení.“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Ndt 20/2009 z 27. októbra 2009, ktorým zamietol jeho námietku zaujatosti, a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 10/2007 z 27. októbra 2009, ktorým rozhodol o jeho odvolaní proti rozsudku špeciálneho súdu zo 17. septembra 2007. K namietanému porušeniu jeho v sťažnosti označených práv malo dôjsť v dôsledku toho, že v konaní v jeho veci rozhodoval sudca, resp. sudcovia, ktorí mali byť vylúčení z jej prerokovania a rozhodnutia.

Ústavný súd vo svojom rozhodovaní vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. Z. III. ÚS 3/02, O. III. ÚS 18/04, M. III. ÚS 75/05, K. IV. ÚS 76/05).

Podľa § 306 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť

a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 písm. a) až e) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný.

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Vznesením námietky zaujatosti, ako aj podaním odvolania proti rozsudku špeciálneho súdu zo 17. septembra 2007 sa sťažovateľ v predmetnom konaní domáhal ochrany svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti pred nestranným a nezávislým súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Predmetná vec sťažovateľa bola 27. októbra 2009 právoplatne skončená vydaním rozhodnutia o jeho odvolaní.

Z uvedených ustanovení Trestného poriadku je zřejmé, že v prípade, ak sa sťažovateľ domnieva, že v jeho veci rozhodoval, resp. rozhodovali vylúčení sudcovia, má možnosť v danom štádiu konania využiť v záujme ochrany svojich v sťažnosti označených práv dovolanie ako účinný prostriedok nápravy. Sťažovateľ teda realizáciou svojich obhajobných práv v priebehu trestného konania má možnosť účinným spôsobom namietat' porušenie svojich práv, a preto ústavný súd jeho sťažnosť v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2009